

Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 r. poz. 1672) zmieniła zasady wydawania certyfikatów znajomości języka polskiego. Zgodnie z art. 5 ustawy nowelizującej wprowadzono zmianę w art. 11a ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim poprzez rozszerzenie katalogu osób mogących wystąpić z wnioskiem do Państwowej Komisji do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego o wydanie certyfikatu znajomości języka polskiego bez konieczności zdawania egzaminu.

Zgodnie ze znowelizowanymi przepisami cudzoziemiec lub obywatel polski na stałe zamieszkały za granicą, który:

- 1) uzyskał stopień doktora na podstawie rozprawy doktorskiej napisanej i obronionej w języku polskim w uczelni lub podmiocie, działających w systemie szkolnictwa wyższego i nauki Rzeczypospolitej Polskiej albo
- 2) ukończył:
  - a) studia prowadzone w języku polskim albo
  - b) szkołę ponadgimnazjalną, szkołę ponadpodstawową lub szkołę artystyczną realizującą kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego, działającą w systemie oświaty Rzeczypospolitej Polskiej, oraz posiada świadectwo dojrzałości, albo
  - c) szkołę, o której mowa w art. 8 ust. 5 pkt 1 lit. a lub pkt 2 lit. c ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 900), na poziomie liceum ogólnokształcącego, albo
  - d) szkołę funkcjonującą w systemie oświaty innego państwa prowadzącą nauczanie języka polskiego i innych przedmiotów w języku polskim, oraz posiada wykształcenie średnie, albo
  - e) szkołę europejską działającą na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. (Dz.U. z 2005 r. poz. 10 i 11) oraz posiada dyplom EB (European Baccalaureate), o którym mowa w art. 93 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2022 r. poz. 2230 oraz z 2023 r. poz. 1234), uwzględniający wynik egzaminu z języka polskiego jako języka ojczystego, albo
  - f) formę nauczania prowadzoną przez organizację społeczną zarejestrowaną za granicą lub przez inny podmiot zagraniczny, w której jest prowadzone za granicą nauczanie języka polskiego lub innych przedmiotów w języku polskim, i pobierał naukę języka polskiego lub innych przedmiotów w języku polskim przez co najmniej 11 lat

- może otrzymać certyfikat bez konieczności zdania egzaminu.

W zależności od posiadanego dokumentu można otrzymać certyfikat znajomości języka polskiego bez konieczności zdawania egzaminu na niżej wymienionych poziomach:

- 1) uzyskania stopnia doktora – C1;
- 2) ukończenia:
  - a) studiów pierwszego stopnia w zakresie filologii polskiej – B2,
  - b) studiów pierwszego stopnia w zakresie innym niż określony w lit. a – B1,
  - c) studiów drugiego stopnia w zakresie filologii polskiej – C1,
  - d) studiów drugiego stopnia w zakresie innym niż określony w lit. c, podjętych:
    - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia w języku polskim – B2,
    - po ukończeniu studiów pierwszego stopnia w języku innym niż język polski – B1,
  - e) jednolitych studiów magisterskich – B2;
- 3) ukończenia szkoły lub innej formy nauczania, o których mowa w pkt. b-f – B1.

Wniosek o wydanie certyfikatu, składa się do Państwowej Komisji do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego za pośrednictwem Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Wniosek powinien zawierać: imię i nazwisko, datę urodzenia, płeć, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej. Istotę wniosku stanowią załączone dokumenty, ponieważ to na ich podstawie określane jest możliwość wydania certyfikatu oraz poziom biegłości językowej. Do wniosku zatem należy dołączyć kopię albo odwzorowanie cyfrowe odpowiednio:

- 1) dyplomu doktorskiego,
- 2) dyplomu ukończenia studiów wraz z suplementem do dyplomu,
- 3) świadectwa lub świadectwa i innego dokumentu, o których mowa w art. 93 ust. 1–3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- 4) dokumentu ukończenia formy nauczania, wskazanej w pkt. f, wydanego przez osobę kierującą organizacją społeczną zarejestrowaną za granicą albo innym podmiotem zagranicznym, prowadzącymi tę formę nauczania – potwierdzających spełnienie warunków otrzymania certyfikatu poświadczającego znajomość języka polskiego na danym poziomie biegłości językowej.

W przypadku ukończenia formy kształcenia, wskazanej w pkt f, do wniosku dołącza się również kopię albo odwzorowanie cyfrowe zaświadczenia konsula Rzeczypospolitej Polskiej właściwego ze względu na siedzibę organizacji społecznej zarejestrowanej za granicą albo innego podmiotu zagranicznego, prowadzących tę formę nauczania, które potwierdza prowadzenie przez organizację społeczną zarejestrowaną za granicą lub inny podmiot zagraniczny formy nauczania wskazanej w pkt. f oraz okres pobierania nauki języka polskiego lub innych przedmiotów w języku polskim przez co najmniej 11 lat. Zaświadczenie to jest zwolnione z opłat konsularnych.

Opłata za wydanie certyfikatu stanowi równowartość w złotych 20 euro.

Wyżej opisane przepisy wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.